Global Storybooks

globalstorybooks.net

تۆڵەستاندنەوەی ڕێنیشاندەری هەنگوین

✎ Zulu folktale
Wiehan de Jager
Agri Afshin

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 3.0 International License.
https://creativecommons.org/licenses/by/3.0

تۆڵەستاندنەوەی ڕێنیشاندەری هەنگوین

Zulu folktale
Wiehan de Jager
Agri Afshin
4
کوردی ckb

ئەم چیرۆکە باس لە، نگێدە، باڵندەی ڕێنیشاندەری هەنگوین، و پیاوێکی چاوچنۆك دەکلات بە ناوی گینگیلە. جارێکیان کە گینگیلە چووبووە دەرەوە بۆ راو کردن، گوێی لە دەنگی نگێدە بوو کە بانگی دەکرد. گینگیلە کلاتێ بیری لە هەنگوین دەکردەوە دەمی ئاوی کرد. ئەو راوەستا و بە سەرنجەوە گوێی راگرت و ئەوەندە گەڕا تا باڵندەکەی لەسەر لقی دارێك لەسەر سەریەوە دیتەوە. جیك، جیك، جیك، باڵندە بچکۆڵەکە دەیجریواند، کلاتێك لە سەر ئەم دار بۆ ئەو دار دەفڕی. بە جیك، جیك، جیك، بانگی دەکرد و ناوە، ناو رادەوەستا بۆ ئەوەی دڵنیا بێتەوە کە گینگیلە بە دوایدا دێت

دوای نیو کاتژمێر، ئەوان گەیشتنە لای دارهەنجیرێکی خۆڕسکی گەورە. نگێدە زۆر سەرشێتانە لەسەر لقەکانی دارەکە دەفڕی. دواتر لەسەر لقێک گیرسایەوە و سەری بۆ لای گینگیلە سوڕاند و وەك ئەوەی پێی بڵێ: “ئەوەتا! ئێستا وەرە ئێرە! بۆچی هێندەت پێچوو؟” گینگیلە هیچ مێشهەنگوینێکی لە خوارەوەی دارەکە نەبینی، بەڵام باوەڕی بە نگێدە کرد.

دوایی گینگیلە ڕمەکەی لە لە ژێر دارەکە داناو هێندێک چیلکەی وشکی کۆ کردەوە و ئاگرێکی بچووکی کردەوە. کلاتێ ئاگرەکە خۆش بوو، لقە دارێکی وشکی درێژی خستە ناوەندی ئاگرەکە. ئەو دارە بەوە ناسراو بوو کە لە کلاتی سووتاندا دووکەڵی زۆر دەکلات. ئەو سەرێکی لقە دڕێژەکەی بە ددانی گرت و بە دارەکەوە هەڵگەڕا.

خەریک بوو گویٚ بیستی دەنگی ویزە ویزی
مێشهەنگوینەکانی بێت. ئەوان لە کونێکەوە لە قەدی
دارەکەوە دەهاتنە دەرەوەو دەچوونەوە ژووری شانەکەیان.
کاتیٚ گینگیلە گەیشتە سەر شانە هەنگوینەکە، دارە
دووکەڵاویەکەی خستە ناو شانەکە. بە سەرە
سووتاوەکە،مێشەکان زۆر توورە بوون وهاتنە دەرەو و
پەلامار یان دا. ئەوان پێش ئەوەی لە ترسی دووکەڵکە ڕا
بکەن، بە گینگیلەیان وەدا و ئازارێکی زۆریان پێگەگیاند.

لەبەر ئەوە، کاتێک منداڵەکانی گینگیلە گوێیان لە چیرۆکی
نگێدە دەبیٚ زۆر ڕێز لەو باڵندە بچکۆڵە دەگرن. هەر کاتیٚ
هەنگوین هەڵ دەگرنەوە، هەوڵ دەدەن زۆرترین بەشی
شانە هەنگوینەکە بدەن بە ڕێنیشاندەری هەنگوین.

کاتێک مێشهەنگوینەکان چوونە دەرەوە، گینگیلە دەستی خستە ناو شانە هەنگوینەکە. ئەو شانەیەکی گەورەی هەنگوین کە شیلەی لێ دەتکا و پڕ بوو لە مێشهەنگوینی بچووك، هێنایە دەرێ. ئەو زۆر بە ئەسپایی شانەکەی خستە ناو توورەکەکەی سەر شانی. دواتر لە دارەکە هاتە خوارەوە.

بەر لەوەی پڵینگەکە زیان بە گینگیلە بگەیەنێ، ئەو بە خێرای رای کرد و لەسەر دارەکە هاتە خوارەوە. لەبەر پەلە کردن لە سەر لقی دارەکە پێی خزی و بە توندی کەوتە خوارێ و گوێزینگی پێی لە جێ چوو. بە هەموو توانایەوە بە شەلە شەل بۆی دەرچوو. بەختی باشی هەبوو کە، پڵینگەکە زۆر خەواڵو بوو، بۆیە شوێنی نەکەوت. نگێدە، ڕێنیشاندەری هەنگوین، تۆڵەی خۆی کردەوە. گینگیلەش وانەیەکی چاکی وەرگرت.

نگێدە زۆر بە تامەزرۆییەوە سەیری کارەکانی گینگیلەی دەکرد. ئەو چاوەڕێی ئەوەی دەکرد کە گینگیلە پارچەیەک هەنگوینی گەورە وەکو پاداش بداتە ڕێنیشاندەری هەنگوین. نگێدە بەخێرایی لەم لق بۆ ئەو لق دەفڕی، و وردە وردە لەسەر عەرزەکە نیشتەوە. لە کۆتاییدا گینگیلە لە دارەکە هاتە خوارێ. نگێدە لەسەر بەردێکی گەورە لە نزیك کوڕەکە چاوەڕێی پاداشتەکەی کرد.

گینگیلە بەسەر کەوت، پێی سەیر بوو کە بۆچی هیچ دەنگی وزە وزی مێشەکان نایەت. لەبەر خۆیەوە بیری دەکردەوە، “لەوانەیە شانە هەنگوینەکە لەناو قوڵایی قەدی دارەکە بێت.” ئەو بەسەر کەوت بۆ سەر لقێکی دیکە، بەڵام لە جیاتی شانەی مێشهەنگ، دەموچاوی پڵینگێکی بینی! پڵینگەکە زۆر تووڕە بوو، لە بەر ئەوەی لە ناکاو لە خەویان هەستاند. چاوەکانی نوقاندن و زاری کردەوە، بۆ ئەوەی ددانە زۆر درێژ و تیژەکانی نیشان دات.

بەڵام گینگیلە ئاگرەکەی کووژاندەوە، ڕمەکەی هەڵگرت و بەرەو ماڵ وەڕێکەوت و هیچ گوێی نەدا نگێدە. نگێدە بە تووڕەییەوە هاواری کرد: “سەرکەوتن، سەرکەوتن” گینگیلە راوەستا و چاوی لە باڵندەکە کرد و پێکەنی: “تۆ کەمێك هەنگوینت دەوێ هاوڕێی من؟ وانیە! بەڵام من بۆ خۆم هەموو کارەکانم کرد و مێشهەنگوینەکانیش ئەو هەمووەیان پێوە دام. بۆ دەبێ ئەم هەنگوینە بەتامە لەگەڵ تۆدا بەش بکەم؟” نگێدە زۆر تووڕە بوو! ئەمە هەڵسوکەوتێکی باش نەبوو کە لەگەڵ ئەوی کرد! بەڵام نگێدە تۆڵەی خۆی دەکاتەوە.

پاش چەند هەفتەیەک، ڕۆژێکیان، دووبارە گینگیلە گوێی لە دەنگی نگێدە بوو کە بانگی دەکرد. ئەو هەنگوینە بەتامەکەی بە بیر هاتەوە و جارێکی دیکە بە خۆشحاڵییەوە شوێن باڵندەکە کەوت. نگێدە بە درێژایی دارستانەکە ڕێگەی بە گینگیلە نیشان دەدا، تا ئەوەی بۆ پشوودان لەسەر دارێکی گەورەی “ئاکاسیا” نیشتەوە. گینگیلە بیری کردەوە، “ئەها”، شانە هەنگوینەکە دەبێ لە ناو ئەدارە دابێ ئەو بە خێرایی ئاگرێکی بچووکی کردەوە و چۆ سەردارەکە، لقە دارە دووکەڵاویەکەشی بە ددانی گرتبوو. نگێداش هەڵنیشت بوو و چاوڕێی دەرکرد.